

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

29. srpnja 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane – Predaja osobe Ujedinjenoj Kraljevini radi provođenja kaznenog progona – Nadležnost pravosudnog tijela izvršenja – Opasnost od povrede temeljnog prava – Članak 49. stavak 1. i članak 52. stavak 3. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Načelo zakonitosti kaznenih djela i kazni – Izmjena sustava uvjetnog otpusta koja je nepovoljna za tu osobu”

U predmetu C-202/24 [Alchaster]ⁱ,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Supreme Court (Vrhovni sud, Irska), odlukom od 7. ožujka 2024., koju je Sud zaprimio 14. ožujka 2024., u postupku za izvršenje uhiđenih naloga izdanih protiv osobe

MA,

uz sudjelovanje:

Minister for Justice and Equality,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen (izvjestitelj), potpredsjednik, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, T. von Danwitz, F. Biltgen i Z. Csehi, predsjednici vijeća, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen, M. L. Arastey Sahún i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Lamote, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 4. lipnja 2024.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Minister for Justice and Equality i Irsku, M. Browne, *Chief State Solicitor*, D. Curley, S. Finnegan i A. Joyce, u svojstvu agenata, uz asistenciju J. Fitzgeralda, *SC*, i A. Hanrahana, *BL*,

* Jezik postupka: engleski

ⁱ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

- za osobu MA, S. Brittain, *BL*, M. Lynam, *SC*, C. Mulholland, *solicitor*, i R. Munro, *SC*,
 - za mađarsku vladu, Z. Biró-Tóth i M. Z. Fehér, u svojstvu agenata,
 - za vladu Ujedinjene Kraljevine, S. Fuller, u svojstvu agenta, uz asistenciju V. Ailes, J. Pobjoya, *barristers*, i J. Eadiea, *KC*,
 - za Europsku komisiju, H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek i J. Vondung, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 27. lipnja 2024.,
- donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL 2021., L 149, str. 10.; u daljnjem tekstu: Sporazum o trgovini i suradnji), u vezi s člankom 49. stavkom 1. i člankom 52. stavkom 3. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru izvršenja četiriju uhidbenih naloga u Irskoj koja su protiv osobe MA izdala pravosudna tijela Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske radi provođenja kaznenog progona.

Pravni okvir

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

- 3 Člankom 7. stavkom 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), predviđa se:
„Nitko ne može biti proglašen krivim za kazneno djelo počinjeno činom ili propustom koji, u času počinjenja, po unutarnjem ili po međunarodnom pravu nisu bili predviđeni kao kazneno djelo. Isto se tako ne može odrediti teža kazna od one koja je bila primjenjiva u času kad je kazneno djelo počinjeno.”

Pravo Unije

Okvirna odluka 2002/584/PUP

- 4 U uvodnoj izjavi 6. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.) navodi se:

„Europski uhidbeni nalog, predviđen ovom Okvirnom odlukom, prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo uzajamnog priznavanja, koje Europsko vijeće smatra ‚kamenom temeljcem‘ pravosudne suradnje.”

- 5 Člankom 1. stavkom 1. te okvirne odluke određuje se:

„Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.”

Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju

- 6 Člankom 126. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2020., L 29, str. 7.) određuje se:

„Uspostavlja se prijelazno ili provedbeno razdoblje koje počinje na dan stupanja na snagu ovog Sporazuma i završava 31. prosinca 2020.”

Sporazum o trgovini i suradnji

- 7 Uvodna izjava 23. Sporazuma o trgovini i suradnji sročena je kako slijedi:

„UZIMAJUĆI U OBZIR da će se suradnjom između Ujedinjene Kraljevine i [Europske] [u]nije u području sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela i izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje, omogućiti jačanje sigurnosti Ujedinjene Kraljevine i Unije.”

- 8 Člankom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa se:

„Ovim se Sporazumom uspostavlja temelj za širok odnos između stranaka u području blagostanja i dobrosusjedskih odnosa obilježenih bliskim i miroljubivim odnosima koji se temelje na suradnji, uz poštovanje autonomije i suvereniteta stranaka.”

- 9 Članak 3. stavak 1. Sporazuma o trgovini i suradnji glasi ovako:

„Stranke jedna drugoj, uz puno uzajamno poštovanje i u dobroj vjeri, pomažu pri obavljanju zadaća koje proizlaze iz ovog Sporazuma i svih dopunskih sporazuma.”

10 Člankom 522. stavkom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji određuje se:

„Cilj je ovog dijela osigurati suradnju u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnu suradnju između država članica i institucija, tijela, ureda i agencija Unije, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine, s druge strane, na sprečavanju, istragama, otkrivanju i progonu kaznenih djela te sprečavanju i suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma.”

11 Člankom 524. Sporazuma o trgovini i suradnji pojašnjava se:

„1. Suradnja predviđena ovim dijelom temelji se na dugogodišnjem poštovanju demokracije i vladavine prava te zaštiti temeljnih prava i sloboda pojedinaca u strankama i državama članicama, među ostalim kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima[, koju je 10. prosinca 1948. donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda,] i u [EKLJP-u], te na važnosti provedbe prava i sloboda iz te konvencije u strankama i državama članicama.

2. Ništa u ovom dijelu ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i pravnih načela kako su osobito sadržana u [EKLJP-u] i, u slučaju Unije i njezinih država članica, u [Povelji].”

12 Člankom 596. Sporazuma o trgovini i suradnji određuje se:

„Cilj je ove glave osigurati da se sustav izručenja između država članica, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine, s druge strane, temelji na mehanizmu predaje na temelju uhidbenog naloga u skladu s odredbama ove glave.”

13 Članak 599. stavak 3. Sporazuma o trgovini i suradnji glasi kako slijedi:

„Podložno članku 600., članku 601. stavku 1. točkama od (b) do (h) te člancima 602., 603. i 604., država ne smije odbiti izvršenje uhidbenog naloga koji je izdan u vezi sa sljedećim ponašanjem ako je ono kažnjivo oduzimanjem slobode ili mjerom oduzimanja slobode u maksimalnom trajanju od najmanje 12 mjeseci:

(a) u vezi s ponašanjem svake osobe koja doprinosi počinjenju kaznenih djela skupine osoba koje djeluju sa zajedničkim ciljem počinjenja jednog ili više kaznenih djela u području terorizma iz članaka 1. i 2. Europske konvencije o suzbijanju terorizma, [potpisane] u Strasbourgu 27. siječnja 1977. [...]; ili

(b) u vezi s terorizmom kako je definiran u Prilogu 45.”

14 U člancima 600. do 601. Sporazuma o trgovini i suradnji nabrajaju se razlozi za obvezno neizvršenje uhidbenog naloga i ostali razlozi za neizvršenje uhidbenog naloga.

15 Člankom 602. stavcima 1. i 2. Sporazuma o trgovini i suradnji određuje se:

„1. Izvršenje uhidbenog naloga ne smije se odbiti zbog toga što država izvršenja uhidbenog naloga može smatrati da je to kazneno djelo političko kazneno djelo, kazneno djelo povezano s političkim kaznenim djelom ili kazneno djelo nadahnuo političkim motivima.

2. Međutim, Ujedinjena Kraljevina i Unija, djelujući u ime bilo koje države članice, mogu pojedinačno obavijestiti Posebni odbor za suradnju u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnu suradnju o tome da će se stavak 1. primjenjivati samo:

- (a) u vezi s kaznenim djelima iz članaka 1. i 2. Europske konvencije o suzbijanju terorizma;
- (b) u vezi s kaznenim djelima urote ili udruživanja radi počinjenja jednog ili više kaznenih djela iz članaka 1. i 2. Europske konvencije o suzbijanju terorizma, ako ta kaznena djela urote ili udruživanja odgovaraju opisu ponašanja iz članka 599. stavka 3. ovog Sporazuma; i
- (c) terorizam kako je definiran u Prilogu 45. ovog Sporazuma.”

16 Člankom 603. stavcima 1. i 2. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa se:

„1. Izvršenje uhidbenog naloga ne smije se odbiti zbog toga što je tražena osoba državljanin države izvršenja.

2. Ujedinjena Kraljevina i Unija, djelujući u ime bilo koje države članice, mogu pojedinačno obavijestiti Posebni odbor za suradnju u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnu suradnju o tome da neće predati svoje državljane ili da će takva predaja biti odobrena samo u određenim navedenim uvjetima. Obavijest se temelji na razlozima povezanim s temeljnim načelima ili praksom domaćeg pravnog poretka Ujedinjene Kraljevine ili države u čije je ime obavijest dostavljena. U takvom slučaju Unija, djelujući u ime bilo koje države članice[,] ili [...] Ujedinjena Kraljevina može, u razumnom roku nakon primitka obavijesti druge stranke, obavijestiti Posebni odbor za suradnju u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnu suradnju da [...] pravosudna tijela izvršenja [države članice ili Ujedinjene Kraljevine] mogu odbiti predaju svojih državljana toj državi ili da je takva predaja odobrena samo u određenim navedenim uvjetima.”

17 Člankom 604. točkom (c) Sporazuma o trgovini i suradnji određuje se:

„Izvršenje uhidbenog naloga, koje obavlja pravosudno tijelo izvršenja, može, u skladu s pravom države izvršenja, biti podložno sljedećim jamstvima:

[...]

- (c) ako postoje opravdani razlozi za pretpostavku da postoji stvarna opasnost za zaštitu temeljnih prava tražene osobe, pravosudno tijelo izvršenja može prije donošenja odluke o izvršenju uhidbenog naloga, ovisno o slučaju, zahtijevati dodatna jamstva u pogledu postupanja s traženom osobom nakon njezine predaje.”

18 U članku 613. stavku 2. Sporazuma o trgovini i suradnji pojašnjava se:

„Ako pravosudno tijelo izvršenja smatra da su informacije koje je prenijela država koja izdaje uhidbeni nalog nedovoljne kako bi na temelju njih odlučilo o predaji, [ono] zahtijeva žurno dostavljanje dodatnih informacija, posebno s obzirom na članak 597., članke od 600. do 602., članak 604. i članak 606. i može utvrditi rok za njihov primitak [...]”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 19 District Judge (Okružni sudac, Ujedinjena Kraljevina) Magistrates' Courta of Northern Ireland (Magistratski sud Sjeverne Irske, Ujedinjena Kraljevina) izdao je protiv osobe MA četiri uhidbena naloga zbog kaznenih djela povezanih s terorizmom koja su navodno počinjena između 18. i 20. srpnja 2020., pri čemu neka od njih mogu opravdati izricanje kazne doživotnog zatvora.
- 20 High Court (Visoki sud, Irska) presudom od 24. listopada 2022. i rješenjima od 24. listopada i 7. studenoga 2022. naložio je predaju osobe MA Ujedinjenoj Kraljevini i pritom joj nije dopustio podnošenje žalbe Court of Appeal (Žalbeni sud, Irska).
- 21 Supreme Court (Vrhovni sud, Irska), sud koji je uputio zahtjev, odlukom od 17. siječnja 2023. dopustio je osobi MA podnošenje žalbe protiv te presude i tih rješenja High Courta (Visoki sud).
- 22 Osoba MA pred sudom koji je uputio zahtjev tvrdi da njezina predaja Ujedinjenoj Kraljevini nije u skladu s načelom zakonitosti kaznenih djela i kazni.
- 23 Taj sud u tom pogledu ističe da se Sporazumom o trgovini i suradnji predviđa mehanizam predaje primjenjiv između Ujedinjene Kraljevine te država članica. S obzirom na istovjetnost tog mehanizma i mehanizma uspostavljenog Okvirnom odlukom 2002/584, kao i na irsko zakonodavstvo kojim se prenose ta okvirna odluka i Sporazum o trgovini i suradnji, taj sud smatra da u skladu s tim irskim zakonodavstvom i navedenom okvirnom odlukom, prema Ujedinjenoj Kraljevini treba postupati kao da je država članica.
- 24 Navedeni sud pojašnjava da, ako bi se osobu MA predalo Ujedinjenoj Kraljevini i osudilo na kaznu zatvora, na eventualno pravo osobe MA na uvjetni otpust primjenjivalo bi se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine doneseno nakon navodnog počinjenja kaznenih djela za koja ju se kazneno progoni.
- 25 Naime, sustav koji omogućava uvjetni otpust u Sjevernoj Irskoj (Ujedinjena Kraljevina) izmijenjen je s primjenom od 30. travnja 2021. Prije te izmjene, osoba osuđena za određena kaznena djela povezana s terorizmom imala je automatski pravo na uvjetni otpust nakon izdržane polovice svoje kazne. Na temelju sustava koji se primjenjuje nakon tog datuma, uvjetni otpust takve osobe mora odobriti specijalizirano tijelo te je on moguć tek nakon što dotična osoba izdrži dvije trećine svoje kazne.
- 26 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu navodi da je Europski sud za ljudska prava odbio argument da retroaktivne izmjene sustava smanjenja kazne ili privremenog otpusta čine povredu članka 7. EKLJP-a. Međutim, Europski sud za ljudska prava je u presudi od 21. listopada 2013., Del Río Prada protiv Španjolske (CE:ECHR:2013:1021JUD004275009), zaključio da mjere donesene tijekom izvršenja kazne mogu utjecati na njezin doseg. Stoga je za rješavanje spora u glavnom postupku bitno odrediti mijenja li se tom presudom ranija sudska praksa Europskog suda za ljudska prava.
- 27 U presudi od 19. travnja 2023. Supreme Court of the United Kingdom (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine) utvrdio je da primjena novog sustava uvjetnog otpusta od 30. travnja 2021. na kaznena djela počinjena prije njegova stupanja na snagu nije u suprotnosti s člankom 7. EKLJP-a jer je tim sustavom izmijenjen samo način izvršavanja kazni zatvora osoba o kojima je riječ, pri čemu trajanje tih kazni nije produljeno.

- 28 U tom kontekstu, uzimajući posebice u obzir jamstva koja se pravosudnim sustavom Ujedinjene Kraljevine pružaju u pogledu primjene EKLJP-a, nepostojanje ikakvog dokaza o sustavnom nedostatku koji bi upućivao na to da će predaja osobe MA vjerojatno rezultirati očitom povredom prava zajamčenih EKLJP-om, te s obzirom na mogućnost osobe MA da podnese tužbu Europskom sudu za ljudska prava, sud koji je uputio zahtjev odbio je argumentaciju osobe MA o opasnosti od povrede članka 7. EKLJP-a.
- 29 Unatoč tomu, sud koji je uputio zahtjev pita se je li moguće donijeti sličan zaključak kada je riječ o opasnosti od povrede članka 49. stavka 1. Povelje.
- 30 Taj sud u tom pogledu ističe da, s obzirom na to da članak 49. stavak 1. Povelje odgovara članku 7. stavku 1. EKLJP-a, te dvije odredbe načelno moraju imati jednak opseg primjene u skladu s člankom 52. stavkom 3. Povelje. Stoga je možda moguće bez dodatne provjere primijeniti pristup usvojen u pogledu članka 7. stavka 1. EKLJP-a.
- 31 Međutim, podsjeća na to da Sud još nije razmatrao implikacije članka 49. Povelje u odnosu na izmjenu nacionalnih odredbi o uvjetnom otpustu.
- 32 Usto, s obzirom na to da država izvršenja mora predati traženu osobu, smatra da je potrebno ispitati je li ta država nadležna razmotriti argument o neusklađenosti odredbi o kaznama koje država koja izdaje uhiđbeni nalog može primijeniti s člankom 49. stavkom 1. Povelje, u situaciji u kojoj ta država nije obvezna poštovati Povelju, a Sud je postavio visoke zahtjeve u pogledu uzimanja u obzir opasnosti od povrede temeljnih prava u državi članici koja je izdala uhiđbeni nalog.
- 33 Sud koji je uputio zahtjev stoga smatra da treba upitati Sud o tome koje kriterije treba primijeniti pravosudno tijelo izvršenja kako bi ocijenilo postoji li eventualno opasnost od povrede načela zakonitosti kazni u okolnostima u kojima se predaja ne protivi ni nacionalnom ustavu ni EKLJP-u.
- 34 U tim je okolnostima Supreme Court (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Ako se, u skladu sa [Sporazumom o trgovini i suradnji], predaja traži radi provođenja kaznenog progona za djela terorizma, a dotična osoba se pokušava usprotiviti toj predaji tvrdeći da ona predstavlja povredu članka 7. [EKLJP-a] i članka 49. stavka [1.] [Povelje], zato što je uvedena zakonodavna mjera kojom se izmjenjuje dio kazne koju treba izdržati u zatvoru kao i načini uvjetnog otpusta, a ona je donesena nakon trenutka počinjenja navodnog kaznenog djela zbog kojeg se traži predaja, te ako se primjenjuju sljedeća razmatranja:

- (i.) država koja podnosi zahtjev (u ovom slučaju Ujedinjena Kraljevina) stranka je EKLJP-a i provodi Konvenciju u svojem nacionalnom pravu [...];
- (ii.) sudovi Ujedinjene Kraljevine [...] ocijenili su da se primjenom predmetnih mjera na zatvorenike koji već izdržavaju kaznu koju je izrekao sud postupka u skladu s EKLJP-om;
- (iii.) svaka osoba, uključujući i navedenu osobu ako bude predana, može podnijeti tužbu Europskom sudu za ljudska prava;
- (iv.) ništa ne upućuje na to da država koja podnosi zahtjev ne bi provela odluku Europskog suda za ljudska prava;

- (v.) u skladu s tim, Supreme Court (Vrhovni sud) smatra da nije utvrđeno da predaja predstavlja stvarnu opasnost od povrede članka 7. EKLJP-a ili [nacionalnog ustava];
- (vi.) ne tvrdi se da je predaja isključena člankom 19. Povelje;
- (vii.) članak 49. Povelje ne primjenjuje se na suđenje ili postupak izricanja kazne;
- (viii.) ne tvrdi se da bi trebalo smatrati da postoji znatna razlika u primjeni članka 7. EKLJP-a i članka 49. Povelje;

ima li sud protiv čije odluke ne postoji pravo na pravni lijek u smislu članka 267. trećeg stavka UFEU-a, a uzimajući u obzir članak 52. stavak 3. Povelje i obvezu povjerenja između država članica i država koje su obvezne izvršiti predaju u skladu s odredbama Okvirne odredbe 2002/584 i [Sporazuma o trgovini i suradnji], pravo zaključiti da tražena osoba nije dokazala postojanje stvarne opasnosti da njezina predaja predstavlja povredu članka 49. stavka [1.] Povelje, ili je pak takav sud dužan provesti dodatnu istragu i, u slučaju potvrđenog odgovora, kakvi su njezina priroda i opseg provedbe?”

Postupak pred Sudom

- 35 Rješenjem od 22. travnja 2024., Alchaster (C-202/24, EU:C:2024:343), predsjednik Suda odlučio je pokrenuti ubrzani prethodni postupak predviđen člankom 105. stavkom 1. Poslovnika Suda.

O prethodnom pitanju

- 36 Uvodno, s obzirom na to da sud koji je uputio zahtjev u obrazloženju odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku i u tekstu prethodnog pitanja upućuje na Okvirnu odluku 2002/584, važno je podsjetiti na to da, kao što je to nezavisni odvjetnik naglasio u točki 33. svojeg mišljenja, iz članka 1. stavka 1. te okvirne odluke proizlazi da je njezino područje primjene ograničeno samo na izvršenje europskih uhidbenih naloga koje su izdale države članice. Iz toga slijedi da se navedenom okvirnom odlukom ne uređuje izvršenje uhidbenih naloga, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, koje je Ujedinjena Kraljevina izdala nakon isteka prijelaznog razdoblja koje je u skladu s člankom 126. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju trajalo do 31. prosinca 2020.
- 37 Stoga valja smatrati da sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u bitnome pita treba li Sporazum o trgovini i suradnji u vezi s člankom 49. stavkom 1. Povelje tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja, ako se osoba protiv koje je uhidbeni nalog izdan na temelju tog sporazuma poziva na opasnost od povrede tog članka 49. stavka 1., u slučaju predaje Ujedinjenoj Kraljevini, zbog nepovoljne izmjene za tu osobu sustava uvjetnog otpusta do koje je došlo nakon navodnog počinjenja kaznenog djela za koje ju se kazneno progoni, treba ocijeniti postojanje te opasnosti prije nego što odluči o izvršenju tog uhidbenog naloga, u situaciji u kojoj je to pravosudno tijelo već isključilo opasnost od povrede članka 7. EKLJP-a na temelju jamstava koja Ujedinjena Kraljevina općenito pruža u pogledu poštovanja EKLJP-a i na temelju mogućnosti te osobe da podnese tužbu Europskom sudu za ljudska prava.
- 38 U tom pogledu, iako sud koji je uputio zahtjev formalno u svojem pitanju nije naveo nijednu konkretnu odredbu Sporazuma o trgovini i suradnji, takva okolnost ipak nije prepreka tomu da mu Sud dâ sve elemente tumačenja prava Unije koji mogu biti korisni za donošenje odluke u

predmetu koji se pred njim vodi, neovisno o tome je li se taj sud na njih pozvao u tekstu svojeg pitanja (vidjeti po analogiji presudu od 18. travnja 2023., E. D. L. (Razlog za odbijanje zbog bolesti), C-699/21, EU:C:2023:295, t. 29.).

- 39 Člankom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji određuje se da se tim sporazumom uspostavlja temelj za širok odnos između Unije i Ujedinjene Kraljevine u području blagostanja i dobrosusjedskih odnosa obilježenih bliskim i miroljubivim odnosima koji se temelje na suradnji, uz poštovanje samostalnosti i suvereniteta stranaka.
- 40 Zato je cilj Sporazuma o trgovini i suradnji, kao što to proizlazi iz njegove uvodne izjave 23., među ostalim da se suradnjom između Ujedinjene Kraljevine i Unije u području sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela i izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje, omogućí jačanje sigurnosti u Uniji i Ujedinjenoj Kraljevini.
- 41 Taj konkretni cilj, koji je dio općeg cilja Sporazuma o trgovini i suradnji navedenog u njegovu članku 1. (vidjeti u tom smislu presudu od 16. studenoga 2021., Governor of Cloverhill Prison i dr., C-479/21 PPU, EU:C:2021:929, t. 67.), provodi se u trećem dijelu tog sporazuma, kao što se to navodi u članku 522. stavku 1. navedenog sporazuma.
- 42 Kad je riječ o općim uvjetima primjene tog trećeg dijela, člankom 524. stavkom 1. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa se da se suradnja predviđena navedenim trećim dijelom temelji na dugogodišnjem poštovanju demokracije i vladavine prava te zaštiti temeljnih prava i sloboda pojedinaca u Uniji, Ujedinjenoj Kraljevini i državama članicama, među ostalim kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i u EKLJP-u, te na važnosti provedbe prava i sloboda iz EKLJP-a na nacionalnoj razini.
- 43 U okviru te suradnje, cilj je glave VII. tog trećeg dijela, u skladu s člankom 596. Sporazuma o trgovini i suradnji, osigurati da se sustav izručenja između država članica, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine, s druge strane, temelji na mehanizmu predaje na temelju uhidbenog naloga u skladu s odredbama te glave.
- 44 U člancima 600. i 601. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđaju se slučajevi u kojima se izvršenje uhidbenog naloga izdanog na temelju tog sporazuma mora ili može odbiti.
- 45 Usto, u člancima 602. i 603. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđaju se pravila koja uređuju izuzimanje političkih kaznenih djela odnosno izuzimanje zbog državljanstva, dok se u članku 604. tog sporazuma utvrđuju jamstva koja u nekim specifičnim slučajevima treba dati država koja izdaje uhidbeni nalog.
- 46 Iako se nijednom odredbom Sporazuma o trgovini i suradnji izričito ne predviđa da su države članice obvezne izvršiti uhidbeni nalog koji je Ujedinjena Kraljevina izdala na temelju tog sporazuma, iz strukture glave VII. trećeg dijela tog sporazuma i osobito iz funkcija članaka 600. do 604. istog sporazuma proizlazi da, kao što je to nezavisni odvjetnik naglasio u točki 69. svojeg mišljenja, država članica može odbiti izvršenje takvog uhidbenog naloga samo zbog razloga koji proizlaze iz Sporazuma o trgovini i suradnji (vidjeti po analogiji presudu od 14. rujna 2023., Sofijska gradska prokuratura (Uzastopni uhidbeni nalozi), C-71/21, EU:C:2023:668, t. 48.).
- 47 Kad je konkretno riječ o situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, člankom 599. stavkom 3. Sporazuma o trgovini i suradnji uostalom se precizno predviđa da, podložno članku 600., članku 601. stavku 1. točkama (b) do (h) te člancima 602., 603. i 604. tog sporazuma,

država ni u kojem slučaju ne smije odbiti izvršenje uhidbenog naloga koji je među ostalim izdan u vezi s terorizmom ako se za predmetna djela može izreći kazna oduzimanja slobode ili sigurnosna mjera u maksimalnom trajanju od najmanje dvanaest mjeseci.

- 48 Iako iz navedenog proizlazi da je pravosudno tijelo izvršenja u načelu obvezno izvršiti uhidbeni nalog, poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, člankom 524. stavkom 2. Sporazuma o trgovini i suradnji ipak se pojašnjava da nijedna odredba trećeg dijela tog sporazuma ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i pravnih načela, onako kako se među ostalim definiraju u EKLJP-u i, u slučaju Unije i njezinih država članica, u Povelji.
- 49 Države članice obvezne su poštovati Povelju, kako se na to podsjeća u tom članku 524. stavku 2., kad odlučuju o predaji neke osobe Ujedinjenoj Kraljevini, s obzirom na to da odluka o takvoj predaji predstavlja provedbu prava Unije u smislu članka 51. stavka 1. Povelje. Pravosudna tijela izvršenja država članica stoga su prilikom donošenja te odluke dužna osigurati poštovanje temeljnih prava koja se Poveljom priznaju osobi protiv koje je izdan uhidbeni nalog na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji, pri čemu činjenica da se Povelja ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu nije relevantna u tom pogledu (vidjeti po analogiji presudu od 6. rujna 2016., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, t. 52. i 53.).
- 50 Među tim su pravima konkretno i ona koja proizlaze iz članka 49. stavka 1. Povelje, u kojem se među ostalim navodi da se ne može odrediti teža kazna od one koja se primjenjivala u času kad je kazneno djelo počinjeno.
- 51 Stoga, ako postoji opasnost od povrede navedenih prava, pravosudno tijelo izvršenja može se nakon odgovarajuće provjere suzdržati od izvršenja uhidbenog naloga izdanog na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji (vidjeti po analogiji presude od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 59.; od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 72., i od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 43.).
- 52 Kad je riječ o načinima te provjere, iz sudske prakse Suda koja se odnosi na Okvirnu odluku 2002/584 proizlazi da ocjenu, tijekom postupka izvršenja europskog uhidbenog naloga, postojanja stvarne opasnosti od povrede temeljnih prava zajamčenih člancima 4., 7., 24. i 47. Povelje, načelno treba provesti u okviru ispitivanja u dvije različite faze koje se ne smiju preklapati jer podrazumijevaju analizu na temelju različitih kriterija te se samim time moraju provoditi jedna za drugom (vidjeti u tom smislu presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 89. do 94.; od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 60., 61. i 68.; od 18. travnja 2023., E. D. L. (Razlog za odbijanje zbog bolesti), C-699/21, EU:C:2023:295, t. 55., te od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 46. i navedenu sudsku praksu).
- 53 U tu svrhu pravosudno tijelo izvršenja mora u okviru prve faze utvrditi postoje li objektivni, vjerodostojni, precizni i uredno ažurirani podaci kojima se dokazuje postojanje stvarne opasnosti od povrede nekog od tih temeljnih prava u državi članici koja je izdala uhidbeni nalog zbog sustavnih ili općih nedostataka ili nedostataka koji konkretno utječu na objektivno odredivu skupinu osoba (vidjeti u tom smislu presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 89.; od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 102. i od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 47.).

- 54 U okviru druge faze pravosudno tijelo izvršenja mora konkretno i precizno provjeriti u kojoj mjeri nedostaci utvrđeni u prvoj fazi ispitivanja iz prethodne točke ove presude mogu utjecati na osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog te postoje li, s obzirom na njezinu osobnu situaciju, ozbiljni i dokazani razlozi koji ukazuju na to da će ta osoba biti izložena stvarnoj opasnosti od povrede navedenih temeljnih prava u slučaju predaje državi članici koja je izdala uhidbeni nalog (vidjeti u tom smislu presude od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, t. 94.; od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 106. i od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 48.).
- 55 Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik u bitnome istaknuo u točki 76. svojeg mišljenja, zahtjev da se takvo ispitivanje mora provesti u dvije faze ne može se prenijeti na ocjenu opasnosti od povrede članka 49. stavka 1. Povelje u okviru postupka izvršenja uhidbenog naloga izdanog na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji.
- 56 Naime, pojednostavnjeni i učinkoviti sustav predaje osuđenih ili osumnjičenih osoba uveden Okvirnom odlukom 2002/584 zasniva se na visokoj razini povjerenja koja mora postojati između država članica i na načelu uzajamnog priznavanja koje je, u skladu s uvodnom izjavom 6. te okvirne odluke, „kamen temeljac” pravosudne suradnje između država članica u kaznenom području (vidjeti u tom smislu presude od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, t. 40. i 41., te od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 35. i 36.).
- 57 Načelo uzajamnog povjerenja svakoj od tih država nalaže, osobito u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, da smatra, osim u iznimnim okolnostima, da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i konkretno temeljna prava priznata tim pravom (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 191. i presudu od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 93.).
- 58 Stoga, kad provode pravo Unije, države članice mogu na temelju tog prava biti obvezne presumirati da druge države članice poštuju temeljna prava, tako da od druge države članice ne samo da ne mogu zahtijevati višu nacionalnu razinu zaštite temeljnih prava od one koju osigurava pravo Unije, nego ni, osim u iznimnim slučajevima, provjeriti je li ta druga država članica u konkretnom slučaju doista poštovala temeljna prava koja jamči Unija (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 192. i presudu od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 94.).
- 59 U tom kontekstu, cilj obveze utvrđivanja postojanja nedostataka, kao što su oni iz točke 53. ove presude, da bi se nakon toga moglo konkretno i precizno provjeriti je li osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog izložena stvarnoj opasnosti od povrede temeljnog prava, jest upravo to da se izbjegne da se takva provjera može provesti samo u iznimnim slučajevima te je stoga posljedica presumpcije da država članica koja je izdala uhidbeni nalog poštuje temeljna prava, koja proizlazi iz načela uzajamnog povjerenja (vidjeti u tom smislu presudu od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 114. do 116.).
- 60 Ako se ta obveza poštuje, osobito se može osigurati podjela odgovornosti između države članice koja izdaje uhidbeni nalog i države članice izvršenja u pogledu očuvanja zahtjeva povezanih s temeljnim pravima koje proizlazi iz pune primjene načela uzajamnog povjerenja i priznavanja na kojima se temelji funkcioniranje mehanizma europskog uhidbenog naloga (vidjeti u tom smislu

presude od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 46.; od 31. siječnja 2023., Puig Gordi i dr., C-158/21, EU:C:2023:57, t. 72. i 96., te od 21. prosinca 2023., GN (Razlog za odbijanje utemeljen na najboljem interesu djeteta), C-261/22, EU:C:2023:1017, t. 43.).

- 61 Međutim, načelo uzajamnog povjerenja posebno obilježava odnose između država članica.
- 62 Naime, to načelo počiva na temeljnoj pretpostavci prema kojoj svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da i one s njom dijele niz zajedničkih vrijednosti na kojima se temelji Unija, kako je navedeno u članku 2. UEU-a (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 168.).
- 63 Navedeno načelo usto ima ključni značaj za Uniju i njezine države članice, s obzirom na to da omogućuje stvaranje i održavanje europskog prostora bez unutarnjih granica (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 191.).
- 64 Sud je, štoviše, pojasnio da je ograničavanje mogućnosti provjere je li neka druga država članica u konkretnom slučaju doista poštovala temeljna prava koja jamči Povelja samo na iznimne slučajeve povezano s intrinzičnom prirodom Unije i pridonosi ravnoteži na kojoj je Unija utemeljena (vidjeti u tom smislu mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 193. i 194.).
- 65 Naravno, nije isključeno da se nekim međunarodnim sporazumom može uspostaviti visoka razina povjerenja između država članica i određenih trećih zemalja.
- 66 Stoga je Sud smatrao da je to slučaj kad je riječ o odnosima između država članica i Kraljevine Norveške (vidjeti u tom smislu presudu od 14. rujna 2023., Sofijska gradska prokuratura (Uzastopni uhidbeni nalozi), C-71/21, EU:C:2023:668, t. 32. i 39.).
- 67 Ta se treća zemlja ipak nalazi u posebnoj situaciji jer održava povlaštene odnose s Unijom koji premašuju okvir gospodarske i trgovinske suradnje, s obzirom na to da je ta zemlja stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, da sudjeluje u zajedničkom europskom sustavu azila, da provodi i primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, te da je s Unijom sklopila sporazum o postupku predaje između država članica Unije te Islanda i Norveške koji je stupio na snagu 1. studenoga 2019. (vidjeti u tom smislu presudu od 17. ožujka 2021., JR (Uhidbeni nalog – osuđujuća presuda u trećoj državi, članici EGP-a), C-488/19, EU:C:2021:206, t. 60.).
- 68 Sud je usto naglasio, s jedne strane, da su u preambuli potonjeg sporazuma ugovorne strane izrazile uzajamno povjerenje u ustroj i funkcioniranje svojih pravnih sustava i sposobnost da zajamče pravedno suđenje te, s druge strane, da su odredbe potonjeg sporazuma vrlo slične odgovarajućim odredbama Okvirne odluke 2002/584 (vidjeti u tom smislu presudu od 2. travnja 2020., Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, t. 73. i 74.).
- 69 Razmatranje iz točke 66. ove presude, koje se temelji na specifičnim odnosima između Unije i određenih država članica EGP-a, ipak se ne može proširiti na sve treće zemlje.

- 70 Kad je konkretno riječ o sustavu uspostavljenom Sporazumom o trgovini i suradnji, najprije je važno istaknuti da se u tom sporazumu između Unije i Ujedinjene Kraljevine ne uspostavljaju toliko povlašteni odnosi kao što su oni opisani u sudskoj praksi navedenoj u točkama 67. i 68. ove presude. Konkretno, Ujedinjena Kraljevina nije dio europskog prostora bez unutarnjih granica, čiju je uspostavu među ostalim omogućilo i načelo uzajamnog povjerenja.
- 71 Nadalje, iako iz teksta članka 524. stavka 1. Sporazuma o trgovini i suradnji, navedenog u točki 42. ove presude, proizlazi da se suradnja između Ujedinjene Kraljevine i država članica temelji na dugogodišnjem poštovanju zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, ta se suradnja ne predstavlja kao da se temelji na očuvanju uzajamnog povjerenja između dotičnih država koje je postojalo prije izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Unije 31. siječnja 2020.
- 72 Naposljetku, postoje bitne razlike između odredbi Sporazuma o trgovini i suradnji koje se odnose na mehanizam predaje uspostavljen tim sporazumom i odgovarajućih odredbi Okvirne odluke 2002/584.
- 73 U tom pogledu osobito valja naglasiti da ta okvirna odluka ne sadržava iznimke koje bi se odnosile na političku prirodu kaznenih djela ili državljanstvo tražene osobe, a na temelju kojih bi se moglo odstupiti od izvršenja europskih uhidbenih naloga u situacijama sličnim onima iz članka 602. stavka 2. i članka 603. stavka 2. Sporazuma o trgovini i suradnji. Međutim, takve iznimke potvrđuju ograničenja povjerenja uspostavljenog među strankama tog sporazuma.
- 74 Isto tako, navedena okvirna odluka ne sadržava odredbu koja bi bila slična s člankom 604. točkom (c) Sporazuma o trgovini i suradnji, kojim se izričito predviđa da, ako postoje opravdani razlozi koji ukazuju na to da postoji stvarna opasnost za zaštitu jednog ili više temeljnih prava tražene osobe, neovisno o tome o kojim je pravima riječ, pravosudno tijelo izvršenja može po potrebi prije donošenja odluke o izvršenju uhidbenog naloga zahtijevati dodatna jamstva u pogledu postupanja s traženom osobom nakon njezine predaje.
- 75 Stoga se na temelju tog članka 604. točke (c) mogu zatražiti dodatna jamstva kako bi se otklonile dvojbe u pogledu poštovanja temeljnih prava u državi koja je izdala uhidbeni nalog, koje se ne mogu isključiti na temelju povjerenja između Ujedinjene Kraljevine i država članica, a da pritom provedba tog mehanizma ne bude uvjetovana prethodnim utvrđenjem postojanja sustavnih ili općih nedostataka ili pak nedostataka koji konkretno utječu na objektivno odredivu skupinu osoba.
- 76 Točno je da se člankom 604. točkom (c) Sporazuma o trgovini i suradnji izričito ne predviđa da pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti uhidbeni nalog u slučaju da nije primilo dodatna jamstva ili da primljena dodatna jamstva nisu dovoljna kako bi se isključili razlozi zbog kojih je prvotno zaključeno da postoji stvarna opasnost za zaštitu temeljnih prava tražene osobe.
- 77 Međutim, drukčijim tumačenjem te odredbe u njoj predviđeni mehanizam lišio bi se svakog korisnog učinka.
- 78 Iz toga proizlazi da pravosudno tijelo izvršenja od kojeg se traži da odluči o uhidbenom nalogu izdanom na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji ne može naložiti predaju tražene osobe ako nakon konkretnog i preciznog ispitivanja situacije te osobe zaključi da postoje opravdani razlozi koji ukazuju na to da bi navedena osoba u slučaju predaje Ujedinjenoj Kraljevini bila izložena stvarnoj opasnosti za zaštitu vlastitih temeljnih prava.

- 79 Stoga, ako se osoba protiv koje je uhiđbeni nalog izdan na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji pred tim pravosudnim tijelom izvršenja poziva na opasnost od povrede članka 49. stavka 1. Povelje u slučaju njezine predaje Ujedinjenoj Kraljevini, to pravosudno tijelo izvršenja ne može, a da pritom ne povrijedi obvezu poštovanja temeljnih prava iz članka 524. stavka 2. tog sporazuma, naložiti tu predaju a da nakon odgovarajuće provjere, u smislu točke 51. ove presude, nije konkretno utvrdilo postoje li opravdani razlozi koji ukazuju na to da je navedena osoba izložena stvarnoj opasnosti od takve povrede.
- 80 U svrhu tog utvrđenja, važno je kao prvo naglasiti da, iako postojanje deklaracija i prihvaćanje međunarodnih ugovora u kojima se načelno jamči poštovanje temeljnih prava nije samo po sebi dovoljno za osiguravanje prikladne zaštite od opasnosti od povrede temeljnih prava i sloboda (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2016., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, t. 57.), pravosudno tijelo izvršenja ipak treba uzeti u obzir da Ujedinjena Kraljevina dugo godina poštuje zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca, među ostalim kako su utvrđeni u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i EKLJP-u, na što se izričito podsjeća u članku 524. stavku 1. Sporazuma o trgovini i suradnji, kao i odredbama koje se u pravu Ujedinjene Kraljevine predviđaju i primjenjuju kako bi se osiguralo poštovanje temeljnih prava utvrđenih u EKLJP-u (vidjeti po analogiji presudu od 19. rujna 2018., RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, t. 52.).
- 81 Međutim, okolnost da je pravosudno tijelo izvršenja već isključilo opasnost od povrede članka 7. EKLJP-a zbog postojanja jamstava koja Ujedinjena Kraljevina načelno pruža u pogledu poštovanja EKLJP-a i mogućnosti tražene osobe da podnese tužbu Europskom sudu za ljudska, ne može sama po sebi biti odlučujuća.
- 82 Naime, iz točke 78. ove presude proizlazi da se člankom 524. stavkom 2. i člankom 604. točkom (c) Sporazuma o trgovini i suradnji, u vezi s člankom 49. stavkom 1. Povelje, pravosudnom tijelu izvršenja nalaže da ispita sve relevantne okolnosti za ocjenu predvidljive situacije u kojoj bi se tražena osoba našla u slučaju njezine predaje Ujedinjenoj Kraljevini, što pretpostavlja, za razliku od ispitivanja u dvije faze iz točaka 52. do 54. ove presude, istodobno uzimanje u obzir pravila i praksi koje se načelno primjenjuju u toj zemlji i, ako se ne primjenjuju načela uzajamnog povjerenja i priznavanja, posebnosti osobne situacije te osobe.
- 83 Stoga, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točkama 78. i 79. svojeg mišljenja, pravosudno tijelo izvršenja treba donijeti samostalnu ocjenu, s obzirom na odredbe Povelje, pri čemu ne može uzeti u obzir samo sudsku praksu Supreme Courta of the United Kingdom (Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine), navedenu u točki 27. ove presude, ili opća jamstva koja se pružaju pravosudnim sustavom te države, iz točke 28. ove presude.
- 84 U tom kontekstu, eventualno utvrđenje postojanja stvarne opasnosti od povrede članka 49. stavka 1. Povelje u slučaju predaje osobe o kojoj je riječ Ujedinjenoj Kraljevini mora se temeljiti na dostatnim činjeničnim okolnostima (vidjeti po analogiji presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 60. i 61.).
- 85 Slijedom toga, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti uhiđbeni nalog na temelju članka 524. stavka 2. i članka 604. točke (c) Sporazuma o trgovini i suradnji u vezi s člankom 49. stavkom 1. Povelje samo ako raspolaže, s obzirom na osobnu situaciju tražene osobe, objektivnim, vjerodostojnim, preciznim i uredno ažuriranim podacima koji čine opravdane

razloge koji ukazuju na to da postoji stvarna opasnost od povrede tog članka 49. stavka 1. (vidjeti po analogiji presude od 6. rujna 2016., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, t. 59. i od 19. rujna 2018., RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, t. 61.).

- 86 Kao drugo, u skladu s obvezom uzajamnog pomaganja u dobroj vjeri, utvrđenom u članku 3. stavku 1. Sporazuma o trgovini i suradnji, pravosudno tijelo izvršenja, kad ispituje eventualno postojanje opasnosti od povrede članka 49. stavka 1. Povelje, mora se u potpunosti koristiti instrumentima predviđenima u tom sporazumu radi poticanja njegove suradnje s pravosudnim tijelom koje izdaje uhidbeni nalog.
- 87 U tom pogledu, s jedne strane, u članku 613. stavku 2. Sporazuma o trgovini i suradnji predviđa se da, ako pravosudno tijelo izvršenja smatra da su informacije koje je dostavila država koja je izdala uhidbeni nalog nedovoljne da bi na temelju njih moglo odlučiti o predaji, ono će zahtijevati žurno dostavljanje nužnih dodatnih informacija, posebno s obzirom na članak 604. Sporazuma o trgovini i suradnji.
- 88 Stoga je to pravosudno tijelo dužno zatražiti hitno pružanje svih dodatnih informacija za koje smatra da su nužne za donošenje odluke o predaji osobe protiv koje je uhidbeni nalog izdan na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji.
- 89 Slijedom toga, s obzirom na to da se utvrđenje postojanja ozbiljne opasnosti od povrede članka 49. stavka 1. Povelje nužno temelji na analizi prava države koja je izdala uhidbeni nalog, pravosudno tijelo izvršenja ne može, a da pritom ne povrijedi obvezu uzajamnog pomaganja u dobroj vjeri, utvrđenu u članku 3. stavku 1. Sporazuma o trgovini i suradnji, donijeti takav zaključak a da prethodno nije od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog tražilo informacije koje se odnose na pravila tog prava i način na koji se ta pravila mogu primijeniti na osobnu situaciju tražene osobe.
- 90 S druge strane, u skladu s člankom 604. točkom (c) Sporazuma o trgovini i suradnji, na pravosudnom tijelu izvršenja je da zatraži dodjelu dodatnih jamstava ako smatra da postoje opravdani razlozi koji ukazuju na to da postoji stvarna opasnost od povrede članka 49. stavka 1. Povelje.
- 91 Stoga, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti uhidbeni nalog izdan na temelju Sporazuma o trgovini i suradnji jer postoji takva opasnost, samo u slučaju da je to tijelo zatražilo dodatna jamstva i da nije primilo dovoljna jamstva kako bi isključilo opasnost od povrede članka 49. stavka 1. Povelje za koju je prvotno utvrdilo da postoji.
- 92 Kao treće, kad je konkretno riječ o dosegu članka 49. stavka 1. Povelje, iz sudske prakse Suda proizlazi da članak 49. Povelje u najmanju ruku sadržava ista jamstva koja su predviđena u članku 7. EKLJP-a, koja na temelju članka 52. stavka 3. Povelje treba promatrati kao prag minimalne zaštite (vidjeti u tom smislu presude od 28. ožujka 2017., Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, t. 164.; od 5. prosinca 2017., M. A. S. i M. B., C-42/17, EU:C:2017:936, t. 54.; od 2. veljače 2021., Consob, C-481/19, EU:C:2021:84, t. 37. i od 10. studenoga 2022., DELTA STROY 2003, C-203/21, EU:C:2022:865, t. 46. i navedenu sudsku praksu).
- 93 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev ističe da, na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine donesenog nakon navodnog počinjenja kaznenih djela o kojima je riječ u glavnom postupku, počinitelji određenih kaznenih djela povezanih s terorizmom, kao što su ona za koja je

osumnjičena osoba MA, mogu ostvariti pravo na uvjetni otpust samo ako to odobri posebno tijelo i tek nakon što izdrže dvije trećine svoje kazne, dok se nekadašnjim uređenjem predviđalo da osuđena osoba automatski ostvaruje pravo na uvjetni otpust nakon što izdrži polovicu kazne.

- 94 Iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava proizlazi da za potrebe primjene članka 7. EKLJP-a valja razlikovati mjeru koja je u biti „kazna” i mjeru koja se odnosi na „izvršenje” ili „primjenu” kazne. Stoga, ako se priroda i cilj neke mjere odnose na ublažavanje kazne ili promjenu u sustavu uvjetnog otpusta, ta mjera nije sastavni dio „kazne” u smislu tog članka 7. (presuda ESLJP-a od 21. listopada 2013., Del Ríó Prada protiv Španjolske, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, t. 83.).
- 95 Budući da razlika između mjere koja je „kazna” i mjere koja se odnosi na „izvršenje” kazne nije u praksi uvijek jasna, da bi se odgovorilo na pitanje odnosi li se mjera koja je donesena tijekom izvršenja neke kazne samo na način njezina izvršenja ili naprotiv utječe na njezin doseg, valja u svakom slučaju zasebno ispitati što je izrečena „kazna” stvarno podrazumijevala u nacionalnom pravu u razdoblju koje se razmatra ili, drugim riječima, koja je bila njezina intrinzična priroda (presuda ESLJP-a od 21. listopada 2013., Del Ríó Prada protiv Španjolske, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, t. 85. i 90.).
- 96 Europski sud za ljudska prava u tom je pogledu nedavno potvrdio da se okolnost da je povećanje praga prihvatljivosti uvjetnog otpusta nakon donošenja osuđujuće presude možda dovelo do pooštavanja kazne oduzimanja slobode odnosi na izvršenje kazne, a ne na samu kaznu i da se stoga na temelju takve činjenice ne može zaključiti da bi izrečena kazna bila teža od one koju je izrekao sud koji odlučuje o meritumu (presuda ESLJP-a od 31. kolovoza 2021., Devriendt protiv Belgije, CE:ECHR:2021:0831DEC003556719, t. 29.).
- 97 Stoga mjera koja se odnosi na izvršenje kazne nije u skladu s člankom 49. stavkom 1. Povelje samo ako podrazumijeva retroaktivnu izmjenu samog dosega kazne koja je bila propisana u trenutku počinjenja kaznenog djela o kojem je riječ, što znači izricanje teže kazne od one koja je prvotno određena. Iako to u svakom slučaju nije tako kad se tom mjerom samo povećava prag prihvatljivosti uvjetnog otpusta, situacija bi mogla biti drukčija osobito ako se navedenom mjerom u bitnome ukida mogućnost uvjetnog otpusta ili ako je ta mjera dio skupa mjera koje dovode do pooštavanja intrinzične prirode kazne koja je prvotno bila određena.
- 98 S obzirom na sve prethodno navedeno, na upućeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 524. stavak 2. i članak 604. točku (c) Sporazuma o trgovini i suradnji u vezi s člankom 49. stavkom 1. Povelje treba tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja, ako se osoba protiv koje je uhidbeni nalog izdan na temelju tog sporazuma poziva na opasnost od povrede tog članka 49. stavka 1. u slučaju predaje Ujedinjenoj Kraljevini, zbog nepovoljne izmjene za tu osobu sustava uvjetnog otpusta do koje je došlo nakon navodnog počinjenja kaznenog djela za koje ju se kazneno progona, treba provesti samostalno ispitivanje u pogledu postojanja te opasnosti prije nego što odluči o izvršenju tog uhidbenog naloga, u situaciji u kojoj je to pravosudno tijelo već isključilo opasnost od povrede članka 7. EKLJP-a na temelju jamstava koja Ujedinjena Kraljevina općenito pruža u pogledu poštovanja EKLJP-a i na temelju mogućnosti te osobe da podnese tužbu Europskom sudu za ljudska prava. Nakon tog ispitivanja, to pravosudno tijelo izvršenja treba odbiti izvršiti navedeni uhidbeni nalog samo ako, nakon što je od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog zatražilo dodatne informacije i jamstva, raspoloživo objektinim, vjerodostojnim, preciznim i uredno ažuriranim podacima na temelju kojih se može utvrditi da postoji stvarna opasnost od izmjene samog dosega kazne koja je bila propisana u trenutku počinjenja kaznenog djela o kojem je riječ, što znači izricanje teže kazne od one koja je bila prvotno određena.

Troškovi

- 99 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

Članak 524. stavak 2. i članak 604. točku (c) Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, u vezi s člankom 49. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da:

pravosudno tijelo izvršenja, ako se osoba protiv koje je uhiđbeni nalog izdan na temelju tog sporazuma poziva na opasnost od povrede tog članka 49. stavka 1. u slučaju predaje Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske, zbog nepovoljne izmjene za tu osobu sustava uvjetnog otpusta do koje je došlo nakon navodnog počinjenja kaznenog djela za koje ju se kazнено progoni, treba provesti samostalno ispitivanje u pogledu postojanja te opasnosti prije nego što odluči o izvršenju tog uhiđbenog naloga, u situaciji u kojoj je to pravosudno tijelo već isključilo opasnost od povrede članka 7. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950., na temelju jamstava koja Ujedinjena Kraljevina općenito pruža u pogledu poštovanja te konvencije i na temelju mogućnosti te osobe da podnese tužbu Europskom sudu za ljudska prava. Nakon tog ispitivanja, to pravosudno tijelo izvršenja treba odbiti izvršiti navedeni uhiđbeni nalog samo ako, nakon što je od pravosudnog tijela koje izdaje uhiđbeni nalog zatražilo dodatne informacije i jamstva, raspolaže objektivnim, vjerodostojnim, preciznim i uredno ažuriranim podacima na temelju kojih se može utvrditi da postoji stvarna opasnost od izmjene samog dosega kazne koja je bila propisana u trenutku počinjenja kaznenog djela o kojem je riječ, što znači izricanje teže kazne od one koja je bila prvotno određena.

Potpisi